

DIHUNAMB!

Dastumaden miziek

Penn-bréagnow :
Lodé HERRIEU

Rann :
André MELLAG

André MELLAG

Groeit
Aveit Breihiz
er Morbihan

Un Nivéren... Douc Vrank

BUREU DIHUNAMB : Ru Karnot, én Oriant

(Dihuennet é admollein ha troein er peh e gaver é DIHUNAMB)

DIHUNAMB !

DASTUMADEN MIZIEK
GROEIT

Aveit Breihiz er Morbihan

Prizieu :

UN NIVÉREN	deu Vlack	
ER BLÉAD } Eit Breih	4 real	
	Eit Bro Frans	5 real
	Eit er broieü aral....	6 real

Er homenandeu e ia adrebi ketan dé er blé beta ketan dé er blé arlerh hag e zeli bout péet érauk.

Kas en argand ha rah er goulenneu, eit hum gomenandeuin pé eit en devout nivérenneü agen dastumaden, d'ANDRÉU MELLAG, ru Karnot, én Oriant.

Kas el labourieü hag el libérieü e sél er peb e lakér én dastumaden, de LOEIZ HERRIEU, ér Gobhér Penbored Kaudan (Morbihan).

A pe iet de brénein un dra benak én tiér-guerh embannet amen, laret perpet e hucs guélet ou embann é *Dihunamb*.

BELZEÜ

D'er ré e fautou dehé guerhein DIHUNAMB ni e rei un hantér blank aveit ou foén dré bep nivéren e huerheint.

Pédein e hramb guerherion DIHUNAMB pé hun mignoned en des plijet gété hum soursial a hun dastumaden de gas d'emb pep tri miz — d'er 1^{an} a imbril, d'er 1^{an} a hourhelén, d'er hetan a hénoal. (pé gouil-Mikel ha d'er 1^{an} a henvér — guerh DIHUNAMB goudé bout lakeit a kosté aveité er hart ag er huerh. Ni ou fed de gas d'emb ar un dro en nivérenneü e vehé chomet geté, én ur pakad stardet mat, ur vanden arnehon hag ar er vanden ker liés tinbr a santim ma vou a nivérenneü ér pakad.

DIHUNAMB e gonzou ag el livreü e vou kaset DEU anché dehi, A pe ne vou kaset mameit unán é vou embannet hemb kin.

En dornskriden haset d'emb aveit bout mollet é DIHUNAMB ne veint ket dakoret d'er ré en dou ind kaset.

Dalhel perpet ebouj ag en dra-men : DIHUNAMB nen dé ket dastumaden deu pé tri dén hemb kin MES HANI OL ER VREIHIZ AGER MORBIHAN. Nen dé ket aveit gouni argand de hennen pé de hennéh é ma saüet, MES AVEIT SEKOUR ER VREIHIZ de gerhet én hent mat ha de gas ou bro ar huellat. Rak-sé pep guir Vreihad e zeli rein en dorn d'emb eit ma hellou en dastumaden-men GÖBÉR VAD, hag er guellan féson d'hé lakat d'hobér vad e zou klaskein dehi lénerion ha drest pep tra komenanderion.

Ti A. AUGEREAU

15, ru er Fetan (Rue des Fontaines) én ORIENT

e zall é unan, eit er hornad, léh en tiér Peugeot, Rochet

Chetu amen lod a brizieu en ti-men :

Marh-hoarn, eit gobér hent, goarantet, saüet get péheü Peugeot, get boellenneü Dunlop pé Michelin..... 165 livr.

Er memb get rod líbr, ha dornel, ar en ahél, giz neüéan..... 190 —

Marh-hoarn, ag er braüan get péheü ag er hetan..... 210 —

Rah er ronsed-hoarn-sé e zou montet é Ti Augereau get péheü ag er hetan ; chetu perak é ma goarantet é ronsed-hoarn lehot é ma kavér. Lakat a hira péheü nehä é fél er ré uzet, aveit nitra, memb é pé arlerh ma vé prénet er marh-hoarn. Mae prénet é leh aral, ne veit ketsar a vout ebervijet elsé ; rak en tiér a Bariz hag a leh aral ne glaskant nameit un dra : guerhein er muian hag er pellan guellan azobitá.

E Ti Augereau hui e gavou eüé Kiri-Tan — Fuzillenneü — Koutel-
leü — Autenneü hag Armaj a bep sord. — Konz e hrér brehoneg.

Mar vennet ésat, a dra sur, d'er goreu, tannijenneü, drabihan, derouid, rustérieü, ek-zéma, herpéz, akné, prénet er

POMMADE ROSÉE
(Merk miret)

6 REAL ER PODADIG

E guerh
Aotiker eb
Er GLOAHEG
G. CORLAY, DEIT ÉN É LEH
Aotikér ag echehon skias a skol-vinur Parí
5, tachen Bisson, én Oriant
KONZ E HRÉR BREHONÉ

ER BLUEN - FICHED
HEMB PAR

MOORE

ne zivir guéh
erbet

MOORE'S
non leakable
fountain pen

Hi hemb kin e hellér lakat ér fiched, ne venr penaus, hemb doujein a huélet el liù e tivir arneh!

Goulenet er Rol-marhadooreh get MOORE'S FRENCH AGINGY, 9, Boulevard Poissonnière, Pariz

TEMPZDI AG ER CHOÉJ
(Epicerie de choix)

Ne vern petra e huts dober anehon en hou ti a fed en ivaj pé en tempzereh (épicérie) kerhet de di LETTRY (G LOHEZIG gusharal) ar gorn ru en Iliz ha ru des Colonies. Hui gavou inou kement tra e vé dober anehon eit er gegin : sukr, kafé, halen, ka-téu, suar, gouleu, guin, guin-arlant, ivajeu, *Mat ha Marhadmat - Tud en ti e gonz brehoneg.*

Er guellan digemér e vou groeit da rünerézod Dihunamb.

2-8

EN TRI KANSORT

Hoari farsus én ul loden *get en tonnieu*. 8 blank er péh ; 7 real er 5 ; 1 skouid en dek ; 22 real en 20.

Er ré e houlenou en droed de zisplég er péh-men e skriüou d'en E. F. En Taleg, é borh Pléheneg (dré Borh-Loeiz) én ul lakat un tinbr a zeu vlank aveit er reskond.

Almanak K. B. B.
eit 1908

Er guellan Almanak e zou hani Kevredigeh Broadél Breih. Kavet e vé abarh, hanüeu Sent er vro, er foérieu, sofinenneu a bep sord é galleg hag é brehoneg.

Er marhadmatan é eüé : 140 pajen aveit tri blank ! Ur poltred kaer, hani en E. En Estourbeillon gusket giz er vro, e zou énon eüé. Kavet e vé de brénein é bureü *Dihunamb*. (5 blank dré er post).

KONZEU FUR

Brehoneg ha Brehoneg e zou!

L énet e hues merhat, get plijadur, er huerzen flemmus e zou bet lakeit é *Dihunamb* er mizieu treménet ha guélet e hues penaus e hré en E. Joubiou goap ag er ré e gohoné er brehoneg én é amzér. Bremen, é! nezé, é hes tud e zou rekis dehé lakat ur bern girieu gallek ér brehoneg eit ma vou braüoh hag ésoh de gonpren.

Lakamb er huirioné léh mé ma ha sellamb doh pep tra get reihted.

De getan pen, me houlen get er ré e skriü er brehoneg hag e lar é mant a du get er brehoneg petra e fal dehé :

1° guélet er brehoneg é viüein ne vern penaus betag é dremén-varü hag én atretant dastum perhuéh er girieu aveit gobér livreu bras e hrei plijadur er ichidi (linguistes) aben mil pé deu vil vlé ahanemen ?

2° lezel er brehoneg de zonet de vout ur sord grégaj truhek, galleg ha brehoneg keij-meij ?

3° gobér anehon, ur ieh, biü ha iah, e vou gellet gobér geti er péh e hrér get er ichen biü aral ?

Mar doh a du get er ré getan, ne daly ket d'ein kol me amzér é predeg d'oh : nen damb ket d'er memb tu, penaus e vehé d'emb-ni hum gavet ?

Mar doh a du get er rumad aral, a du genemb-ni hag e hou e ma er Vreihiz ur hoblad tud é! er pobladeu aral ; en ou des ur ieh é! er pobladeu aral hag é teli pep guir Vreihad labourat get gred aveit goarn er ieh-sé ha gober anehi ieh broadél en ol Vreihiz, pinüik ha peur, gouiek ha dihouiek, hui zeli nezé chonjal é kement-men :

Er brehoneg e vank dehon girieu aveit laret mar a dra neüé deit a ijün mab-den a houdé kant-vlé : Eit ma viüou er brehoneg,

eit ma hellou en dud ol én hur bro hum chervij anehon é ma ret enta :

a) D'er ré disket er studial dehon ha boutein er méz anehon a nebedigeu er girieu bastard aveit lakat én ou léh er girieu koh e gavér él livreu koh hag e oé impléet, gueharal pé er girieu impléet hoah é mar a léh ;

b) Gobér girieu neüé, revé ijin er brehoneg aveit laret en treu neüé dishanü é brehoneg, él ma hes bet groeit eit er galleg hag eit er ieheu aral.

Elsé er bobl, mar karant ataü lén un tammig, e zeï a nebedigeu de gonpren é ma ret dehé konz er brehoneg guellan ma hellant él ma konzant bremen er galleg guellan ma hellant.

En dud disket e larou nezen eüé é talv er boén diskein er brehoneg p'en dé guir é hellér honz a bep tra geton.

Me houï é hes ré hag e gred é veint konprennet guel get er bobl é konz pé é skriü bréh-brehoneg. Pet kueh em es mé guélet skriüagnerion é skriü *partout, surlout, tout, jamés, asambl*, hag ur ioh girieu aral a pe oé ken és dehé skriü : *é pep léh, drest pep tra, ol pé rah, gueh erbet, kevret*, etc... Skriüagnerion er rannicheu aral e la hoah pelloh, ind e skriü hemb krénein : *villajen, ouvrierien, surveill, dizinterresset, prétand*, etc.

Divalaüet ur ieh, mem breder ! Aveit er girieu neüé, ne reker ket doujein a ou implé. Ur gir pé deu e vou erhoalh aveit deviz petra e senefi er ré diésan. Er bobl nen dé ket ken sot él ma kredér : chonj em es hoah ag en dé é oé deit d'emb lakat é *Dihunamb* er gir *chomléh* eit laret *adresse, domicile* ; me houlennas get ur goh voéz dizisk-kaer petra e senefi er gir-sé ? Ha hi de reskond d'eïn : *chomléh, chomléh* ?... kement-sen e senefi, merhat, el léh ma vér chom énon ?

Pegement a hirieu aral é omb deit elsé de ben a adseüel pé a hobér hag e zou konprennet bremen get lénerion *Dihunamb* kerklous pé guél eit er girieu gallek.

Ha nezé, chonjet mat a pe hret un dra benak mat ne zeliel ket sellet hemb kin eoh er ré dihouiek. Er ré e saü bamdé girieu gallek él *aeroplane, télépathie, automobile*, etc. nen dant ket anehé de houlén get en dud diar er méz mar konprenant er girieu-sé. Dobér ou des ag ur gir neüé : ind er saü revé ijin er galleg hag el lausk de ridek ér livreu, ér gazeteu.

Disket e vé get er ré en devé dobér anehon. Er ré dihouiek eh lausk a kosté pé en disk en dé ma ou devé dobér ag el laret.

Neoah er girieu gallek e zou diésoh de gonpren aveit er girieu brehonek. Nen des forh kaer meit er ré e houï un tammig latin ha greg e hel konpren ablén er girieu neüé. É brehoneg nen dé ket er memb tra rak grouienneu er brehoneg e zou brehonek ind memb. Forh és é enta d'en dud diskein er girieu-sé. Piü ne gonprennehé ket ag er hetan taul : amzérel (temporel) ; penpéhed (péché capital) ; speredél (spirituel) ; korvél (corporel), etc...

Ha ne vleijet ket a pe huélet ur gir neüé : peb ieh e hra ur sord ha nen des meit er ieheu e zou é troein de nitra e vont de gol, e zou ret dehé kemér girieu estrén.

Peb unan e zeli konpren kement-mén : d'er skriüagnerion seüel girieu neüé revé ijin er brehoneg, és de zistag ha de gonpren ; d'er ré disket laret dehé pegours é fariant ha rein dorn dehé d'hobér guel ; d'el lénerion digoran a spered gouiet gradvat d'en eil ha d'égilé ha d'implécin er girieu neüé pe vé rekis, é léh er girieu aoultret deit d'hur bro get tud sot.

Inour er brehoneg e houlén kement-sé : er ré n'er honprennant ket e zou forh ieïn ou haranté é kevér Breih.

LOEIZ HERRIEU.

Dihustelleu

Reskond d'en dihusstelleu devéhan a *Zihunamb* :
I. Mel. — II. Ur potiron. — III. En trepé.

DIHUSTELLEU ARAL

I

Petra e vihanna pe vé lakeit abarh ?

II

Kov ha kein hemb kalon na hosté
Petra on-mé ?

III

Petra e hra en dro d'er ganbr
Hemb korv na manbr ?

(Er reskond d'en dihusstelleu-mén e vou kavet é *Dihunamb* ben er huéh ketan).

ER BOULOM UISANT.

SONNEN

Chomet é Breih

D'en neué han pe vé gue - let er bleu ér
gué o Breih I - zel mem bro ka-ret Na braù ous
té! En héaul e splann li - ger-nus kaer Drest er mé-zeu
A glei a ze-heu ne hué-lér meit bo-ke - teu.

I

D'en neué-han pe vé guélet
Er bleu ér gué,
O Breih-Izél, mem bro karet
Na braù ous té!
En héaul e splann ligernus kaer
Drest er mézeu;
A glei, a zehou ne huélér
Meit boketeu.

II

Duhont, dumen, er pichoñned,
Er bodeu kloar,
E gan bandé d'er Vretoned
Hag ind e lar :
« Bugalé Breih, eurus oh hui!
Eurus meurbet;
Ur vro ker kaer èl hous hani
Ne gavér ket. »

III

Laramb eùé get en éned
A voéh ihuél :
a Naren, nen des chet bro erbet
El Breih-Izél
Rak-sé, Breihiz. ne chonjamb ket
Monet é kër,
Mes chomamb de viüein berpet
En hur bro kaer.

IV

Perak, Breihiz, monet é kër,
Laret d'eïn mé?
Ha hui e gred é ber amzër
Kavet dañné?
Argand é kër ne gaveet
Kentoh, allas!
É leh dañné hag eurusted
Diañnéz bras.

V

Pegement a dud fariet
Pel doh er vro,
Érauk er blé en des chonjet
Donet endro,
Endro d'el lanneu boketek,
D'er pradeu glas
Émen é viüer kalonek
Bihan ha bras?

VI

É Breih-Izél ar er mézeu
Kaer é biüein
Sellet, Breihiz, én ou farkeu
Ol é huizein,
Tuemdér en héaul de greiz en han
É sko dalhmat
Breihiz atañ joéius e gan
É labourat.

VII

Ha d'er gouian ér filajeu,
 Endro d'en tan,
 Breihiz e lar hoah soñnenneu
 Avel d'en han.
 Bras ha bihan, koh ha iouank
 É mant tolpet,
 Lod ér gadoér, lod ar er bank,
 Ol azéet.

VIII

Mam-goh én hé hoégnel chouket
 Get hé hégel
 E lar : « Mem bugalé, chomet
 É Breih-Izél,
 Chomet én hou pro de viuein
 Èl hou tadeu,
 Eldé ne zoujet ket huizein
 Èn hou parkeu.

IX

A hou konzeu, trugèré d'oh,
 Mam-goh karet !
 Labourat doar èl hun tud koh
 Ne zoujamb ket.
 É Breih-Izél é chomeemb
 Hed hur buhé,
 Ken ne zeï Doué de laret d'emb
 Monet d'er Lué !

STEVEAN KERHORED.

Kevérereh er Skolieu

Er skolieu er ré aneché n'ou des chet hoah kaset ou devérieu e zou pedet d'ou has d'emb er hetan guellan.

DONÉZONEU

EN DUCHENTIL :

1. Er Penhér ; 4 r. ; F. Caurel, 20 r. ; abad Er Gal, 6 r.
 F. Vallée, 10 livr. ;

SORBIEN

Hoérig er Guignéli

*Le iouankiz e zou ber...
 El dichuél ur bobelan guen
 Bransigellet ar ur rozen.*

DIHUNAMB.

TOSTIK de Huéned, ar un aud goleit a vrug, hantér kuhet get un trohad sapin hir e oé tiig plouz Iouañ Koedeu. Er moraér koh nen doé ket vennet hum zisparti doh er mór glas ; ean er haré kement !

Iouañ en dehé bet hum gavet eurus étal er hansort-sé, kenevé d'ur chonj poénus e drézé é spered hemb arsaù. Perderi en doé d'er marù ! O pas eiton ; rak ne zoujé ket en Ankeu anehon. Pet kuéh en doé ean guélet a dost ?

Pe vezé ar el lestri, torimellet get en auél, é kreiz en noz du, er gurun é tarhal a drest é ben, ne grené ket anehon. Ha neoah, bremen, ne fal ket dehon merùel a gaust de Iouañned é zouarénéz vihan. Petra e vehé bet anehi ar é lérh, hé unan kaer ér bed, hemb tad na mam ? O ré iein e vehé bet en doar-men aveiti hemb hañni d'hé harein !...

Azé é oé poén er peurkeh Iouañ, ha kaer en doé Iouañned hoari éndro dehon ha kañnein dehon get hé boéh dousan, n'hellé ket anehi lakat hé zad koh de lemmel er chonjeu-sen ag é ben.

— Marsé kent ma vou pel é vein kaset d'er véred, Iouañnedig geh ; petra e vou anehoh hui nezé ?

— Me varùou én hou rauk, pepé, e reskondé Iouañned, hag en éled ha mé ni zeï d'hou klah.

Hag Iouañned e ridé ar en aud eit kuhet hé dareu, ha dirak er amor bras hi e bedé gredus, hi e houlenné get Doué lezel hoah, en tazeu, é zad koh geti ha g ou hemér, ou deu d'un dro, de vonet d'er vro aral. Rak hañni aneché nen dehé gellé biuein hemb en aral. Iouañned hemb hé zad koh e vehé bet èl ur blantennig goann flammé hé harp geti, hag Iouañ hemb é verhig e vehé bet hemb heñiné, hemb karanté...

Elsé é viué ar ribl er mor, nen des chet hoah guerso bras, Iouañ goh hag é « voketig » èl ma laré : D'en han é vezen eurus, anes d'er gouian e vezé klouhañnek (triste) er plahig. Skornein e ihré én un tiig hemb tam tan, rak peur e oent er geh, hag er hoed

e oé kir ! Iouañned ne gañné ket mui soñnennou kaer er vro ; hē deulagad ar er rehiér bras, hi e chomé deñchiadeu abéh hemb laret gir erbet, èl pe vehé bet é hortoz unan benak.

— É petra é chonjet, merhig ? e houlenné geti hé zad koh ankinet doh hé guélet ker poéniet.

— É on é hortoz er guignéli, e reskondé hi ! Na hireh em es, tad koh, de vonet de cherrein boketeu ar en aud ! Na bourus e vou d'ein-mé monet geté de gér. Tuchentil Guéned, er ré-zé e vou eurus é huélet er bleu kaer-sé, hag ind ou frenou rah genein ; rak ind em bar, p'en dé guir ou des me morhanuét « Hoérig er Guignéli » : Un hanù kaer, ama pepé ? Argand em bou geté ha huñ hou pou huñ butum fin èl hani en duchentil, trahoalh eit kargein hou pimpig ru bihan, épad ur suhun abéh ! O nag euruset e veemb a p'arriou er guignéli !..

Hag eit lakat Iouañ de vout lirin (joéius) er plahig e gañné get hé boéh sklintin, ur huerzen gaer benak. Mes er poz-kan e vezé ber èl hani en eulannig (roitelet) : ne fallé ket dehi kannein érauk en éned ; hi huañnadé hoah nezé hag e horté en neùé-han.

Mes a p'arriùe imbrill get en héaul splann, er glazadur, er bleu, er guignéli, nezé Iouañned e guité hé néh, dousik ha skanüik, eit hé zad koh, ha hi e ridé ar en aud de cherrein boketeu ahoué, pour-bran, pañ-iar ; hi e hré dornadeu anehé, ou arié get ur vrennen tennet ag er hoah. Nezé é tislégé mañ glas én dan ag er banér, e paké braù en dornadeu abarh, ha chetu hi é monet d'ou guerhein de Huéned.

Hed ha hed d'en hent, Iouañned e geijé hé boéh get hani en éned ; hi cherré ur boket, e sellé un néhiad hag elsen é arriùé é-kér. Inou en ol e hanaùé « Hoérig er Guignéli », en ol e hoanté hé guélet é arriù ; rak get er boketeu é ta en neùé-han !..

Ha nezé, Iouañned e oé ur plahig ker fur, ker kloar ; ker braù get hé bléu milén dalhet en ur houifig dantel. Hé deulagad, liù er mor dehé, e sellé ken don, hé boéh e oé ker flour pe genigé hé boketeu d'Intronézéd Guéned ! Estroh eit unan a verhed iouank Guéned e vehé bet koutant d'hé devout deulagad èl ré Iouañned, ur vinhoarh ker flour èl hé hani ; mes deustou d'ou zokeu get plu arnehé, ha d'er strimpaden bled e zougent ar ou fas, pèl e oent doh kined ha koantz er verhig.

Hañni aveit-sé neoah nen doé kas dohti ; ind hé digeméré mat hag e skarhé hé fanériad boketeu én un taul, eurus a pe huélent ou marhadouréz é hoarhein doh er péhieu guen e goéhé émesk er blankeu du.

Ur huéh gouli hé fanér, Iouañned ne zaléé ket de sellet doh er stalieu, hi brené fonapl butum ha bara fresk d'hé zad koh, hag eurus hé halowig, hi drezé el lanneuier en ur gañnein ; hireh dehi de lakat un tammig neùé-han é kalon gouianuét er moraér koh.

* * *

Mes un dé kaer a viz imbrill, er varhadouréz boketeu n'arriuas ket é Guéned. Soéhet en ol. Emen é ma chomet « Hoérig er Guignéli » e laré en damezelled é sellet dré ou fenestr ? Nen dé ket hoah achiù neoah kours er boketeu...

Naren, boketeu erhoalh e zou ar en aud ; goleit int a hloéh ha frond huek geté ; mañ erhoalh e zou doh er rehiér ha brenn-hir ér hoah, mes deu zorn guen Iouañned nen deint ket mui de dennein er bren, de zistag er mañ na de drohein er bleu ; « Hoérig er Guignéli » nen deit ket kin d'ou henig de duchentil Guéned ; rak, allas ! é ma duhont én hé gulé klos é ten doh en Ankeu ! Deit é hé zud marù d'hé hlah aveit kemér hé léh étaldé é Breih en Néan.

Er heh tad-koh e zou fol get er boén.

Iouañned e oé chomet étal hé fanériad boketeu de sellet doh houlenne er mor é skoein ar er rehiér spontus ; térenne milén en héaul e laké en deur de ligernein, en éned e gañné ér gué sapin, er guignéli e neijé réz d'er mor... Er housked e souras ar Iouañnedig.

A p'arriuas hé zad koh geti, én héaul ré duem hag er treh (sable) glub en doé reit dehi en derhien.

Bremen én hé gulé, Iouañned e vouchoarh. Ne huel ket anchi en Ankeu ar er trezeu ; hi e huel hemb kin en neùé-han é kreiz é splannér ha é vraùité ; hi huel ur ioh dornadeu-boketeu ahoué ariet get bren ; hi huel Guénediz é tostat de brenein get « Hoérig er Guignéli ». Ne gleu ket mui hé zad-koh é houilein ; nann, hi gleu hemb kin trouz er mor doh hé luchennat, hi gleu soñnennig ber en eulannig deit de gañnein kenevo d'é gansortéz, hi gleu kan en Eled ha hi e huél er Baraouiz digor d'hé hemér...

Ha nezé hemb poén kalet erbet, get ur minhoarh ar hé divéz, inéan guen-kann Iouañned, ré hlan (pur) eit er bed-men e neijas d'en Néan ar zitaskel en neùé-han...

Hiniù en dé, hañni é Guéned nen des mui chonj a « Hoérig er Guignéli » e zou kousket ér vered étal hé zad-koh marù get er glahar. En eulannig hemb kin e za é unan ar hé bé de gañnein é soñnen, soñnen ber èl hé buhé...
VEDIG EN EVEL.

DRAMSEL AR ER MIZ TREMENET

— Parréz **Bihui-en-deur** e zou unan ar ré kaeran a Vro-Guened. Chetu marsé perak é oé oeit er Sant bras Geltaz de chom dehi gueharal. Tud er barréz-sé e zou chomet eùé guir Vreihiz hag un inour é barh ér barréz-sé konz brehoneg. Ne oé ket bet diés enta de L. Herrieu ha d'Er Ber, er 24 a vé, gobér plijadur de Vihuiiz en ur gonz dehé ag er brehoneg hag a gustumeu er vro.

Er Vreihiz e zou ret dehé gouiet diù ieh, gouiet len ha skriù er brehoneg hag er galleg eit ma tougou er Fransizion bri dehé. Ou Fè ou hustumeu hag ou guskemanteu e zou ret dehé miret eùé ; rak mar lauskant un tam ag er péh e zou dehé de vonet kuit, kent pèl e kolleint en tammeu aral, ha nezé e veint lakeit édan en treid get en dianvézerion.

— É **Nein** nen da ket fal en treu eùé, deustou men dé er barréz-sé stok doh er Vro Galleu. É mar a léh allas ! er vugalé ne vé ket mui disket dehé er brehoneg. Amen, er Galleued bihan e zisk brehoneg get bugalé Nein. Elsé e teliehé bout é pep parréz ha nezé er brehoneg e houniehé bep plé un tammig.

Konzeu ha soñnenne en deu varh Herrieu hag Er Ber e zou bet enta digeméret mat eùé get Neiniz d'en 31 a vé. Ar istoér Breih en des konzet Loeiz.

Er Vreihiz e zou bet berpet ur sord : gueharal é klaskent trouz en eil doh égilé èl ma hrant hoah hiniù en dé hag épad ma vezent é tabutal é arriùé en dianvézour d'ou zouzein dehé ! Sel guéh m'en des hum gleuet er Vreihiz aveit derhel pen doh en dianvézerion, sel guéh é mant deit de ben a houni arnehé hag a vout eurus.

Hum gleuamb enta hoah hemb sellet ha ru pé guen omb ha ni vou er vistr én hur Bro.

— De sul en Drinded e oé tro **Kè:ann**. Pardon e oé en dé-zé ha deit e oé tud dehon ag er parrézieu tro ha tro. Arlerh er gospereu, en dud hum dolpas ar en dachen hag inou L. Herrieu ou alijas de chomel stagetoh staget doh kustumeu mat ou bro ha drest pep tra doh ou ieh. Studial e zou ret dehé eùé : er Vreihiz ne lénant ket trahoalh pé mar lénant ind e gemér livreu groeit é galleg get tud a véz-vro ha donet e hrant elsé de vout digas é kevér treu ou bro hag er brehoneg. Na kaeret treu neoah e skriùér bremen é brehoneg ?

SENT HUR BRO-NI

Santéz Trifin ha Sant Tremeur ⁽¹⁾

Santéz Trifin e oé merh de Éreg kont Guened. Én hé bugalégeh, hi hé doé bet aveit tad speredél sant Geltaz, abad Ruiz ; ha get ur mestr ken abil ha ker santél hi e zàs de vout ur verh iouank fur hag ur skuir d'en ol. Abalamor d'hé braùité é oé bet goulennet de zimécin get Konomor kont Kerné. Hennen e oé un den gelloudek, mes fal ; diméet e oé bet dopen ur huéh ha sel taul ean e lahé é bried pe zé de vout brazéz. Rak ur sorsér en doé laret dehon penaus é vah mar en devehé bet unan benak, en devehé lammet geton é vadeu hag é vuhé.

D'en drebad-sen é oé intan ha oeit e oé é chonj get Trifin merh Éreg. Ean e hras enta hé goulén get hé zad ; mes na hennen nag é verh ne houlenne kleuet konz ag en dra-zé. Konomor ne gollas ket kalon ; kas e hras tud aral d'hé goulén aveiton ; ha pedein e hras memb sant Geltaz de gonz aveiton de Éreg. Èl ma kollé é amzér hag é boén, ean e houlenas un emhuél (entrevue) get kont Guened : hennen ne hellas ket er refusein.

Geltaz, kouviet eùé, e zas d'ou havet. A p'er guélas, Éreg e laras dehon : « Me zad, Konomor e zalh arnonn eit ma rein dehon me merh Trifin : mes me ziskléri amen nen devou hi nameit a hou torn rak édan hou koarnasion en hé lakan. »

Aveit parrat ur brezél étre en deu gont, Geltaz e alias Éreg de rein é verh de Gonomor ; hennen en doé grateit érauk d'en abad é vehé bet dous ha kun e kevér Trifin.

En éred e oé bet enta groeit ; ha Trifin e ias de chom de gastel hé fried. Mes, a pe zas de vout brazéz, hé dén hum lakas de sellet dohti eùé a dréz ha d'hé hasat ; en taul devéhan é lakas én é chonj d'hé lahein, èl é briedeu aral.

Trifin e zas de hanaüet menoh (pensée) hé dén hag aveit distroein en torfet hi e guitas un dé mitin mat, kastel hé fried get un nebed servitérion féal (fidèles). A pe saüas Konomor, ean

(1) En istoér-men e lénamb é livreu koh ; ne gaheren ket touiet neoah é vehé guir pender-ben.

e remerkas ne oé ket mui é bried ér hastel ; d'é chonj é telié bout oeit de di hé zad : ha ean ar hé lerh. Én un dachen hanüet er Bondon revé lod, é koed Lannvauz revé lod aral, é arriüas geti, ha ean hé skoas get é gléan.

Korv Trifin e oé bet kaset de di hé zad. Hennen glaharet bras e hras galüein aben sant Geltaz.

— Ar hous ali, emé ean, en em es mé reit me merh de Gonomor ; d'oh hui bremen d'hé dakor d'ein é biü revé e hues grateit. Revé er juden er Sant hum lakas ar é zeuhlin de bedeïn ; ean e erbedas eüé d'er ré e oé inou gobér elton ha pedeïn Goudé ean e laras a voéh ihuél de gorv divuhé santéz Trifin : « E hanü Doué en Tad, er Mab hag er Spered glan, me hourhemen doh seüel ! » Ha Trifin e saüas iah pisk dirak er bobl ol dastumet inou.

Trifin e chomas nezé é kastel hé zad ; mes arlerh hé gulvoud hi e saüas ur hovand léh ma ias de viüein en némorand a hé buhé.

Er mah hé doé bet e zas eüé de vout ur sant, Sant Tremeur.

A pe oé arriü er hroédur-men én oed a rézon é oé bet kaset de sant Geltaz aveit bout skoleit.

É ber amzér ean e zas de vout ur guir gristen ha forh gouiek. É vuhé e oé ken dibéh ha ker glan, ma hré Doué treu burhudus a p'ou goulenné geton. Ur sul, Tremeur e ias d'hobér un dro balé, arlerh bout kleuet en overen hag ér gopereu. É dad dinatur, Konomor, er havas, en hanaüas hag el lahas él é vam.

Revé er brud stréuet tro ha tro dré er vro, sant Geltaz e ias de gastel Konomor aveit temaleïn dehon é dorfeteu, mes er multrér n'el lauskas ket de vonet abarh. Eit er hastieïn, er sant e geméras un dornad doar hag en taulas ar er hastel, ha hennen e goéhas aben a blad.

Konomor ne oé ket bet neoah flastret édan en trestiéer hag er mangoérieu ; lahet e oé bet devéhatoh én un emgann énep de Judual, tiern Breih, tost de abati er Releg é Bro-Léon (1).

Guélet e hrér hoah bremen é parréz Sant-Inan, er reüineu ag er hastel en doé sant Geltaz dismantet ; tud er vro e hra Kastel Finan anehon.

ER B...

(1) Santéz Trifin ha sant Tremeur e viüé én huéh vet kantved goudé J. K.

EIT HOARHET

Peurerion Pariz

Ne feheh biskoah guélet
Peurerion ker goaleurus
Avel en députéed.
Truhé dohté me Jézuz !

Aveit kavet un tam bouid,
Ou des reket, tra soéhus !
Lakat ou gobr pemp mil skouid
Truhé dohté me Jézuz !

Nen dint nameit pilloteu,
O ! dohté beamb truhéus,
Ramb dehé hur chupenneu.
Truhé dohté, me Jézuz !

En aüél e dréz ou zreu
Peurkeh peurerion méhus ;
Ramb dehé hun hoh brageu.
Truhé dohté, me Jézuz !

Nuah ha kignet ou deu droed,
Ne gerhant nameit a ruz.
Ramb dehé hun boteu koed.
Truhé dohté, me Jézuz !

Nan du ou des drest pep tra ;
Ou halon vou leuinus,
Mar keniamb un tam bara.
Truhé dohté, me Jézuz !

(Diár Kroaz ar Vreoned.)

SORBIENNIG

RÈ A SPERED

Bet oé Meliaù tri miz ér skol barh é Pondi. Pe oé arrià gouillieu Nendeleg, é vennas diskoein é houiegeh d'è dud.

Un anderù, ma oé get é dad ha é vam ér ganbr, é laras èl-men d'è dad : Pegement a avaleu é zou azé ar er stal ?

- Deu, emé è dad, é turel ur sel ar deu bikol aval e oé ar greiz er stal.

- Bout zou tri, emé er pautr, ha me zou prest d'en diskoe n d'oh.

- Tri ! e lar en tad (pehani e oé un dén reih ha didro, é geméré en treu èl ma oent) ; me garehé guélet :

- Tra bet ésoh. Chetu unan, e lar er skolaer, én ul lakat é viz ar en aval tostan.

- Forh vat. Nag arlerh ?

- Arlerh, chetu deu, emé ean en ur ziskoein en deu aval ar un dro. Ama, unan ha deu e zou tri, e gredan ?

- É guirioné, é lar en tad (én ur sellet doh é voéz, soéhet hi eùé d'ér rézonieu sontil e oé get hé mah) er pautr-men e zou lan a spered hag a houiegeh : deli zou un dra benak dehon eit e boén. Raksé, keméret hui un aval, me gemérou mé un aral, ha Meliaù en devou en drivet eit bout ken abil ha ker luem a spered.

(Diar er hanbroeg).

Manùeu hul lénerion

Le Corff = corps

Corfmat = bon corps.

Le Corvec = corpulent.

Coroller = danseur.

Le Corre = le nain.

Costaouec = qui a de grosses côtes.

Crabot = nain ?

Le Cravère = gratteur.

Le Creff = le fort.

Le Crenn = le court, trapu.

Le Crom = courbé.

Le Crouhennec = qui a une bonne peau.

Le Cunff = le doux.

Korn er beginerézed

IAR GET RI

Displuet ha kanpennet ur iar goh. Lakeit hé ér gautér (marmite) get ouignon, karot, irvin, séleri. Lakeit pébr ha halen. Lausket de boahein diù ér. Lakat nezé er iar én ur gaserolen get un tam mat a amonen. Lausket de liùein mat. Goleit get er soub en des chervijet de boahein er iar, lakat ri, ul loéiad eit peb unan, ha lausket de boahein un ér hantér. Chervijin tuem mat.

IAR FRINTET

Keméret ur iar iouank ha linér trohet hi a dammeu. Lakeit en ur gaserolen get un tam mat amonen. Pén de rouzet mat hou treu taulé un nébed bled arnehé. Lakeit bouillon hag un dousén oui-gnon bihan, ur huérenad guin-guen (pé chistr). Lausket de boahein un ér hantér.

Er Ganitérù Iouanned.

KREN LAVAREU

Pe vé ré sal er souben get kig
Hañni nen des dobér a sañnein grik.

Peb unan e hanaù kreisté é toul é zor.

Kanderù, konper, pe bresteet,
Dén dizhanaù pe glaskeet.

En,neb e gonz érauk é vestr e gonz diù huéh.

Kenevet en digemérerion
Ne vehé ket laeron.

Livreu Neùe PIPI GONTO

Sorbiennu saùet get en E. Ar Moal (Dir-na-dor) 29 blank, hemb mi-zeu dré er post ; é li Er Moal, balé Charner Sant-Brieg.

Ur dornad papér eit deu hantér nitra, ha papér mat hag, er péh e zou guel, arnehon sorbiennu ag er ré kaeran é brehoneg huek, skriùet mat, és de lén memb aveidomb-ni Guénediz. Hur mignon ker Dir-na-dor e zou unan a skriüagnerion guellan ieh Tregér. Bout e zou mar a vlé en doé saùet hoah ul livr èl hennen en doé groeit d'en ol er brasan plijadur. Kroèdur devèhan Dir-na-dor e dalv é hani ketan, en tural dehon memb el lakan, rak é vrehoneg a houdé e zou deit de vout reihoh hag ésoh kalz de lén. Red é laret eùé é ma skriùet revé mod skriü Guéned. Er ré e zou gourdon de lén *Dihunamb* e ici forh és ag ur pen d'er pen aral ag el livr-sé ha ne gredan ket é hreint tri pé pear chachad anehon rak ré vraù é. Ken és é de len èl ur « roman » mes talvoudusoh ur bohad.

Lénerion groeit èlonn, hag èlonn hui hou pou plijadur.
El léneur.

Pardonieu miz Gourhelen

2. — Séglian, En Ignol, En Arvor, Baud (Er Sklerded).

1er sul. — Pluniaù, Noal, En Iniél, Kligér, Zinzag, Melrand, Maññé-Guen (Guénèn), Plunered, Lomaleu (Porh Loeiz) Sant-Armel (Keriadeu), er Bleu (Langedig), Pluergad, En Ardeuen, Sulnig, Lokmariakér, Neullieg, Pluniaù (Er Vadelen) ;

10. — Guidel.

3e sul. — Kervignag, Santéz Elen, Pluergat, Pondi (Santéz Trifin), Guidel (Er Vadelen), Klégereg, Keroman (Èn Oriant), Kiberén, Sant Aleustr ;

4e sul. — Sant-Eflam (Kervignag, Sant-Evi, Surhur, Bùbri, Lokeltaz, Guidel, Kerforn, Karnag, Sant-Kristol (Èn Oriant), Pleheneg, Berné, Neullieg.

22. — Landaul.

26. — SAKTÉZ ANNA, Prederion.

30. — Er Guerneu (Santéz Anna).

31. — Berné, Surhur.

V

PEIZANTED BREIH-IZÉL !..

50 o/o, en hantér, e hounieet doh hum chervij a un digoùe enéreu **TITANIA.**

Aséet ind ha hui e huélou mar nen dé ket gair. Ni ou has d'asé aveit nitra.

Goulennet rol-marhadoureh hag alieu get

Cie **TITANIA**, 46^K ru Curial, Pariz

7-8

Apotikereh skuir vras

L. BOUTHELIER, Renour

7, ru er Fetan (rue des Fontaines) èn Oriant

En Apotikereh vrasan ag er hornad. Marhadmatoh eit é léh aral. **TUD EN TI E GONZ BREHONEG** 5-8

É T I L A N G R É E

HORLOJOUR HAG ORFÉBOUR

É korn ru er orh ha rabin er Bov, ÉN ORIENT

Ékavér :

Horlojeu, montreu ha chalenneu a bep sort. Bizeuiér kaer ha brageriseu aral. Bloukeu giz er vro, ré vraù giz koh, ha réral giz neùe get hermined, aveit tokeu ha boteu mihér. Boketeu ered.

Éit bout digeméret ha chervijet mat, herhet de di Langrée. Inou e préen en dud iouank ou brageriseu.

EN E. LANGRÉE EN DES TIÉR ARAL :

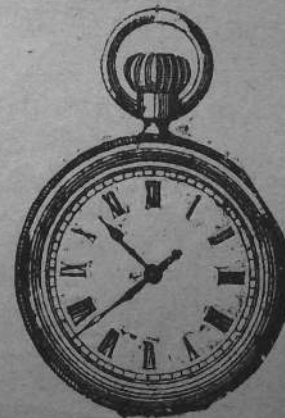
É GUÉNED, 4 ru Billaut.

É KIMPERLÉ, ru er Skollieu.

E KIBÉREN.

Konzein e hrér brehoneg èn

tiér-sé.

SIROP CELTIQUE

Eit ésat é pedér
ér arnauigent d'er
goal bas, bronchit,
grip, influenza. El
loéiad ketan e zistag
grons er pas.

Hui hag en des er
pas chonjet mat e
vou éseit d'oh get
el lézeu-men.

Priz : 3 fr. (ur
skouid ervouteillad)

E ti Moreul, apotikér
é Landerne (Landerneau).

Primeu ketan a
skol en Apotiké-
red, tér guéh med-
dalennet, Mansio n
inourabl ag en Aca-

démie de Médecine, er ihuellan prim e ve reit.

Kerhet de Bariz

Pèbig hoari saùet get **LOEIZ HERRIEU** aveit er skolieu.
6 blank er péh ; 8 real en dousén (hemb mizeu dré er
post.)

É guerh é burèu *Dihunamb* ; e ti en E. Le Bayon, livrou, ru
er Morbihan, én Oriant hag é Loguneh é ti en I. Guillon,
livrourez, tachen Sant Salvér.

ULMINUCINE MOREUL

Er guellan lezeu aveit digousi er
goed, aveit gohér goed neué, ru ha
biüidik.

Guellat e hra aben token er vu-
galé en ur reïn dehé liü braü er
iehed.

Lakat e hra er goed de labourat
d'er merhed fal liuet.

El lezeu-zen e hra burhudeu é
mesk er ré vras hag er ré vihan.

E guerh é peb apotikereh : el litrad,
deu skouid, (6 fr.) ; en hantér litrad,
pearzek real, (3 fr. 50) ; er vouteilla-
dig : 9 real, (2 fr. 25).

N'en des guel lezeu ar en doar.

Livr di brehonek

El livreu-men e vé kavet de brénein é burèu er *Pays Breton*.
(Kas en argand én ur houlen el livreu) :

GUILLEVIC et LE GOFF. — *Grammaire bretonne*, du dialecte de
Vannes 10 r. 1 bl.
— *Exercices de Grammaire bretonne*,
10 r. 1 bl.
— *Vocabulaire (ou petit dictionnaire)*
breton-français et français-breton,
14 r. bihannoh 2 vl.

E. ERNAULT. — *Dictionnaire breton-français du dialecte de*
Vannes 22 r.

P. BELLEC. — *Imitation Jézu-Krist* skriuët é brehonek mat, 24 bl.

LAMOUR. — *Bim-Bim ha Mizér* ha péhieü aral deverrus. 7 bl.

MARION. — *Magazin spirituel*, livr ag er choéj aveit diskeïn skriu
ha konz brehonek reih. 10 r.

STÉPHAN. — *Livr bugalé Mari*, er braüan livr de lén épad miz
Mari. 6 r.

X. — *Istoér Perhünded Santéz Anna* 6 bl.

LARBOULET. — *Buhé Jézu-Krist* 24 bl.

— *Buhé er Huerhiéz Vari*. 22 bl.

L. HERRIEU — GUILLERM. — *Recueil de mélodies bretonnes*,
brehonek-galleg ha tonnieu. 8 r.

— *En Erüen hag er Rozen* kan-éred get en ton ha deu
borteled 10 bl.

— *Azzur III Duk Breih* kan get en ton 3 bl.

Pèhieü-hoari

J ER GLÉAN. — *Soudarded Sant Kornéli* 10 bl.

— *En Ozeganned* 26 bl.

L. HERRIEU — *Kerhet de Bariz*, (eit er skolieu) 6 bl.

JOB EN DROUZ-VOR. — *En Tri Kansort* 10 bl.

Primeu

Livr erbet ne hrei kement a blijadur d'er vugalé èl bléadeu
Dihunamb, groeit ul livr geté. É léh reïn d'er skolaerion livreu
galleg ne vou ket sellet dohtë, reit enta dehé bléadeu *Dihunamb*.

Er bléad 1906

grouiet, get ur golo papér kriü 9 r.

Er bléad 1907

ur sord 7 r.

Eit ou lèrennein (relier) é koust kiroh (goulnnet er priz).

Distautet e vou d'er ré e houlennoü mar a vlead.

Dalhamb ataü doh korolleu hur bro : ind e zou braü, ind e
zou fur.

TI ER CHEMINAL BRAS

(Sañet a houdé er blé 1872)

Ol en dud a ziar er méz e ia de brenein ou zreu de di er vredér

CORBIERRE

Ru Hoche (étal kazern er Soudarded) **ÉN ORIENT**

Kavein e hrér inou : GUSKEMANTEU A BEP SORT : *Mihéraj, Gloanaj sei, lién koarh ha koton, gloan mérinoz ha molton, flanel, jileteu-jiboés, chaleu ; MERSEREH, VELOUZ ; Plu, gloan ha ran eit guléieu ; ha kement dañé e zou. Dantérieu braù get ermineu.*

Ti Corbierre e huerh DANNE AG ER HETAN eit gobèr guskemanteu giz er vro ha neoah e vé MARHADMATOH en treu inou eit é léh aral *Er guellan digemér e hrér ag en ol.*

TUD EN TI E GONZ BREHONEG

12-8

ASURANSEU ENEP D'EN TAN

Peré é e zou er guellan ?

Rah en dud e houi penaus en asuranséu « **Mutuelles** » e zou éleih guet eit er ré e gemér bep plé primeu (Compagnies à Primes fixes). Chetu perak eùé huelér kement a dud é vont ér « **Mutuelles** ». Er « **Mutuelles** » n'ou des chet de béein bep plé lod a ou amerh d'er ré e zou lodek euné èl en « **ASURANSEU GET PRIMEU** » ; marhadmatoh ind deustou mar dint neoah ken sur.

E mesk er ré huellan ag er « **Mutuelles** » é ma er
MUTUELLES DU MANS

sañet ér blé 1828 ha 1842 ; 20 ha 30 o/o e gemérant nebetoh eit er réral
Chetu amen, é ber girieu, é pé stad e ma er gansortereh-sé :

549.281 kansort. Madeu asuret : 6 miliar 4-3.344.924 livr. A houdé men dé betsañet **176.830** ré losket e zou bet péiet dehé **41 million, 464 mil, 355 livr**, aben hag abéh, hemb marhatat.

5 million ou des a kosté ; **10 million**, eit ou miret doh er goalchans.

Kerhet de huélet pé skrihet d'en Duch. : De Torquat, é Guéned ; de Gouttepagnon, én Oriant ; Berthelot de la Glétais, é Ploermel ; Pineau, é Pondi, hag e zevizou d'oh petra gobér. 1-8

Mar hues guin hag ivaj aral de brénein ha mar faut d'oh bout chervijet mat, kerhet de di

ALFRED SAULNIER HA J. CHAUMEL, GUÉHARAL

CORMIER-LECOQ

deit én ou léh

15, rabin er Hé (15, cours des Quais, 15)

ÉN ORIENT

Guin ag mercheu ketan. Likoraj, guin-árdant, siroeraj. 2-8

EN TOKEU GIZ ER VRO

A di A. MINIAOU

24, rue des Colonies, én Oriant

E zou er ré huellan hag er ré marhadmatan.

Er ré-zé en des bet er prizieu ketan én « Exposition universelle » a 1900.

2 8

En eùehour : Stén LE BAYON

Mollet é ti en E. LE BAYON, 69, ru er Morbihan, én Oriant